

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ถึงการมีส่วนร่วมในโครงการลดภาวะโลกร้อนด้วยมือเรา ได้ทำการศึกษาถึง ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาจากการดำเนินกิจกรรมโครงการ โดยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา และ สถิติเชิงวิเคราะห์ การแจกแจงความถี่ การกระจายแบบร้อยละ ทำการวิเคราะห์แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ระดับการมีส่วนร่วมและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาจากการดำเนินกิจกรรมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้นำชุมชน ประธานและสมาชิกกลุ่มแม่บ้านอาสาสมัคร สาธารณสุข ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้ผลดังต่อไปนี้

4.1 บริบทและผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลตำบลแม่โจ้ ตั้งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเทศบาลตำบลแม่โจ้ เป็นเทศบาลตำบลแม่โจ้เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันสำนักงานตั้งอยู่ที่ 15 หมู่ที่ 12 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเทศบาลตำบลแม่โจ้ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 19.46 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,155 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 ตำบล คือตำบลหนองหาร ตำบลป่าไผ่ และตำบลหนองจ่อม

เทศบาลตำบลแม่โจ้อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศเหนือระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1001 (ถนนสายเชียงใหม่-พร้าว)มีพื้นที่ทั้งสิ้น 19.46 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนรวม 8,728 หลังคาเรือนและมีประชากรทั้งหมด 18,507 คน ลักษณะการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่พักอาศัย 1,059 ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม 2,147 ไร่ พื้นที่พาณิชยกรรม 30 ไร่ ไม่มีพื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่ตั้งหน่วยงานของรัฐ 20 ไร่ พื้นที่ตั้งสถานศึกษา 90 ไร่

อาชีพของชาวบ้านหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทำตลอดปี ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง ก่อสร้าง รับราชการ แต่อาชีพหลักที่สำคัญของชาวบ้าน คือ การเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มัน รายได้เฉลี่ยของประชาชน ต่อคน ต่อปี ประมาณ 35,000 บาท

ปัจจุบันชาวบ้านมีการทำนายน้อยมากเพราะได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาเป็นพื้นที่ปลูกลำไย เนื่องจากเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับแต่ละครอบครัวมากกว่าผลผลิตอย่างอื่น นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านบางส่วนออกไปรับจ้างหรือออกไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมแบบเช้าไปเย็นกลับ ประชาชนมีความหลากหลายเนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากความหลากหลายของประชาชนและอยู่ใกล้เมืองจึงส่งผลให้มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทั้งจากการเข้ามาทำงานผ่านไประมาเพื่อทำธุระ และตั้งถิ่นฐานอาศัยเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ซึ่งบุคคลบางกลุ่ม บางหน่วยงาน ประชาชนทั่วไปที่ยังขาดจิตสำนึกและวินัยในการลดโลกร้อน ใช้ไฟฟ้าอย่างสิ้นเปลืองไม่มีการลดการใช้พลังงาน และคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ส่งผลกระทบให้เกิดภาวะโลกร้อนมากขึ้น

4.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ถึงปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างของ ข้อมูล เพศ อายุ การศึกษาคำแหน่งหน้าที่ในชุมชน และอาชีพ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 ตำบล 15 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลหนองหาร จำนวน 10 หมู่บ้าน 6,693 ครัวเรือน ตำบลหนองจ่อมจำนวน 2 หมู่บ้าน 1,438 ครัวเรือน ตำบลป่าไผ่ จำนวน 3 หมู่บ้าน 597 ครัวเรือน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม แสดงตามตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	141	36.90
หญิง	241	63.10
รวม	382	100
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20 ปี	36	9.40
20-29 ปี	77	20.20
30-39 ปี	62	16.20
40-49 ปี	132	34.60
มากกว่า 50 ปี	75	19.60
รวม	382	100

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	109	28.50
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	102	26.70
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	44	11.50
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	120	31.40
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.80
รวม	382	100
ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำชุมชน	15	3.90
อาสาสมัครสาธารณสุข	14	3.70
แม่บ้าน	54	14.10
เยาวชน	59	15.40
ประชาชนทั่วไป	240	62.80
รวม	382	100
อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	20	5.20
พนักงานบริษัท/พนักงานโรงงาน/รับจ้างทั่วไป	73	19.10
เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	88	23.00
เกษตรกร	40	10.50
นักเรียน/นักศึกษา	86	22.50
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	63	16.50
อื่นๆ	12	3.10
รวม	382	100

จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 382 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถจำแนกเป็นเพศชายจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 เพศหญิงจำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้พบว่า เพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 26.20 เป็นอัตราส่วนที่มีมากกว่า เนื่องจากกลุ่ม

ประชากรเพศหญิงส่วนใหญ่จะอยู่บ้านมากกว่าเพศชาย และเป็นผู้ที่มียุทธะหว่าง 40 - 49 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.20 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.40 จากผลการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ประชากรที่พักอาศัยบริเวณเขตเทศบาลเป็นกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป อยู่ในวัยที่มีประสบการณ์การทำงาน การดำรงชีวิตและการเรียนรู้มากสามารถวิเคราะห์ปัญหาในชุมชนได้ดี จึงเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ผลการศึกษาปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.50 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.80 จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ปัจจุบันระดับของการศึกษาในระดับสูงไม่ได้มีผลต่อการกำหนดของการมีส่วนร่วมในโครงการนี้ เนื่องจากผลของข้อมูลที่ทำการศึกษาพบว่า ความแตกต่างระหว่างระดับของการศึกษาที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าไม่ได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แต่พบว่า ระดับการศึกษาในชั้นปริญญาตรีและประถมศึกษา มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และอยู่ในจำนวนที่สามารถตอบได้ว่าการศึกษาถึงจะมีน้อยก็ไม่ได้ทำให้การมีส่วนร่วมในโครงการนี้น้อยไปด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ กลุ่มประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 62.80 รองลงมาได้แก่กลุ่มเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และกลุ่มแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 14.10 สังเกตได้ว่ากลุ่มประชาชนทั่วไปมีจำนวนมากกว่า 50% ของประชากรทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มประชากรทั่วไปนี้มีจำนวนมากกว่าตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนตำแหน่งอื่นๆ รวมกัน เพราะตำแหน่งในแต่ละชุมชนมีตำแหน่งที่จำกัด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงจัดให้ตนเองอยู่ในกลุ่มของประชาชนทั่วไป

การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ที่ทำการค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมาได้แก่ อาชีพนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.50 อาชีพพนักงานบริษัท พนักงานโรงงานรับจ้างทั่วไปร้อยละ 19.10 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อื่น ๆ เช่น แพทย์ ทนายความ คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ ผลจากการศึกษาพบว่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของกิจการ ที่ทำการค้าขายมีจำนวนมากเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ซึ่งเป็นเขตชุมชนมีการขยายตัวเป็นชุมชนเมืองค่อนข้างสูง และใกล้สถาบันการศึกษานานาชาติใหญ่ ดังนั้นประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพด้านการค้าและทำงานตามสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งมีทิศทางที่สอดคล้องกันอย่างชัดเจน

4.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนที่แพร่กระจายมายังประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจุบันการสื่อสารและการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เป็นสิ่งที่ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็วมีผลต่อความตระหนัก การรับรู้และสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะที่จะปฏิเสธหรือยอมรับสาเหตุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภาวะโลกร้อนได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ประชาชนตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผ่านทางโทรทัศน์มากกว่าที่ได้รับข่าวสารจากทางเทศบาลเมืองแม่โจ้ ข่าวสารที่ได้รับผ่านทางโทรทัศน์สาเหตุหลักมาจากประชากรส่วนใหญ่นิยมที่ดูโทรทัศน์ เช่น หลังจากกลับจากการทำงาน ช่วงเวลาพักระหว่างการทำงาน ก่อนเข้านอน ซึ่งเวลาส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์จะเป็นช่วงเวลาหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจประจำวันแล้วประชาชนส่วนใหญ่จะพักผ่อน โดยการดูโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ต่างๆ ประชาชนจะรับรู้ได้มากกว่า และสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ประชาชนนิยมรองลงมา คือ หนังสือพิมพ์เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่นและราคาถูก ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย สื่อบุคคลเป็นสื่อที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากการพบปะพูดคุย สอดแทรกกิจกรรมงานพัฒนาระหว่างสนทนากันภายในกลุ่ม จะสามารถทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปทีละน้อย นอกจากนี้สื่อวิทยุ/หอกระจายข่าวเป็นสื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นและเป็นสื่อที่ใกล้ชิดประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้เป็นอย่างมาก หากได้รับการปรับปรุง ก็จะเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากผลการค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอธิบายว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือการรับข้อมูลจากสื่อที่ต่างกัน ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเข้ารับการอบรมหรือกิจกรรมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ตาราง 4.2 การรับรู้ข่าวสาร

การรับรู้ข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เอกสาร แผ่นปลิวของราชการ	76	18.4
โทรทัศน์	93	24.8
หนังสือพิมพ์	90	23.4
วิทยุ/หอกระจายข่าว	81	20.7
อื่น ๆ อินเทอร์เน็ต	42	12.7
รวม	382	100
การเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้ง	13	3.3
บางครั้ง	191	50.0
ไม่เคย	178	46.7
รวม	382	100

การวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างแสดงในตาราง 4.2 พบว่าจากการเก็บรวบรวม สามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลแม่ใจได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ในสัดส่วนที่มากที่สุดและอยู่ในอัตราร้อยละที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด คือ ร้อยละ 24.8 และ ร้อยละ 23.4 ตามลำดับ และมักจะมีการเข้าร่วมในการอบรมหรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมลดโลกร้อน อยู่ในเกณฑ์ที่มีส่วนร่วมบางครั้ง ถึงร้อยละ 50 และค่อนข้างใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่เคยมีส่วนร่วมเลยสักครั้ง อยู่ในร้อยละ 46.7 ทำให้พบว่าถึงแม้ประชาชนจะทราบถึงข่าวสารที่เกี่ยวกับการสาเหตุและผลกระทบจากสภาวะ โลกร้อน และ โครงการลด โลกร้อนด้วยมือเรา ก็อาจจะมีผลหรือไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเลยก็ได้

4.3 การประเมินความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

การศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนและ โครงการลด โลกร้อนด้วยมือเรานั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนในพื้นที่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อน และ โครงการลด โลกร้อนด้วยมือเรามากน้อยเพียงใด และมีความรู้ความเข้าใจในข้อใดมากที่สุด เนื่องจากแต่ละข้อจะบ่งบอกถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนและ โครงการลด โลกร้อน

ของประชาชนในพื้นที่ศึกษา ทำให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ผลที่ได้จากระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

จากการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างนั้นอยู่ในระดับที่มีความรู้มาก ส่วนความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้มากเป็นความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างได้กระทำอยู่ หรือเป็นความรู้ที่อยู่ใกล้ตัวของกลุ่มตัวอย่างเอง โดยเฉพาะความรู้จากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ทำให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ทราบความหมายคำว่า “ภาวะโลกร้อน” สาเหตุการเกิดและผลกระทบที่จะตามมา เช่น ปัญหามภาวะโลกร้อนเกิดจากการบุกรุกพื้นที่ในป่า และทราบถึงวิธีการลดโลกร้อนเป็นอย่างดี สามารถบอกวิธีการป้องกันและปฏิบัติได้ เช่น การลดใช้พลาสติก โดยใช้ของที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ เช่น กระเป๋าค่า หรือกระติกน้ำ ช่วยลดภาวะโลกร้อน การรับประทานผักผลไม้หลายๆ สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อนเพราะอุตสาหกรรมการเกษตรไม่ปล่อยก๊าซมีเทนที่เป็นตัวเพิ่มความร้อนให้อากาศ การใช้เศษผ้าเช็ดสิ่งสกปรกแทนกระดาษชำระ การปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น ช่วยเพิ่มออกซิเจนให้อากาศและยังดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดีสามารถช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ การดำเนินชีวิตประจำวันตามพระราชดำรัสของในหลวง อยู่อย่างพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ เป็นต้น ซึ่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ และกิจกรรมที่ทางเทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้จัดทำขึ้นทั้งการจัดประชุม อบรม สัมมนา ซึ่งผู้ที่เข้ารับการอบรมจะได้คำตอบแทนจากการเข้าร่วม จนกลายเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่เข้ารับการอบรมอยู่เสมอ และจากการเข้ารับฟังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราอยู่เป็นประจำ ส่งผลให้ประชาชนเกิดการสั่งสมความรู้

ความรู้ความเข้าใจถึงภาวะโลกร้อน สภาพปัญหาอันเกิดจากภาวะโลกร้อนและวิธีการการลดปัญหาภาวะโลกร้อน จะต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้ที่ได้รับเป็นประสบการณ์จากฟัง การรับรู้ แล้วจำ นำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ , 2548) โดยความรู้ที่นั้นเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของคน กลุ่มคน ชุมชน และสังคมที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับ เป็นปัจจัยที่อาศัยข้อมูล ความคิด วิจัยและญาณที่เป็นเหตุเป็นผลมาประกอบการไตร่ตรองเปรียบเทียบ ตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธ แล้วเกิดเป็นความเข้าใจและเมื่อประชาชนเกิดความเข้าใจในเรื่องภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ประชาชนก็จะเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจนั้นเป็นความตระหนัก รับรู้สภาพปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นหากไม่ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ นอกจากประชาชนจะได้รับความรู้ด้านภาวะโลกร้อน และโครงการลดโลกร้อนจากสื่อต่างๆ แล้ว ประชาชนในพื้นที่ศึกษายังได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ วิทยากร บุคลากร ในชุมชน จากการเข้าร่วมกิจกรรมก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในโครงการภาวะโลกร้อนเพื่อประโยชน์ของลูกหลานและ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งที่มาของการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาวะโลกร้อน และโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราของประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

การมีความรู้ความเข้าใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อน และโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ การดำเนินกิจกรรมโครงการของเทศบาลดังกล่าวว่า เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในพื้นที่ ทุกฝ่ายจึงเกิดความตระหนักและให้ความร่วมมือกับเทศบาลเมืองแม่โจ้ เป็นอย่างดี ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีส่วนช่วยในด้านการประชาสัมพันธ์โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราและมีส่วนทำให้อากาศดีขึ้น โดยข่าวสารจากประชาชนทำให้เทศบาลเมืองแม่โจ้มีข้อมูลในการปฏิบัติเพื่อลดภาวะโลกร้อน ช่วยให้โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ ประสบความสำเร็จ

ตาราง 4.3 แจกแจงความถี่และร้อยละ ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ความรู้ความเข้าใจ	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านทราบความหมายคำว่า "ภาวะโลกร้อน" หรือไม่	374	97.90	8	2.10
2. ท่านทราบเกี่ยวกับโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามาก่อนหรือไม่	323	84.60	59	15.40
3. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราหรือไม่	323	84.60	59	15.40
4. ท่านควรมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อน	371	97.10	11	2.90
5. ข่าวสารจากท่านทำให้เทศบาลเมืองแม่จันมีข้อมูลในการลดภาวะโลกร้อน	315	82.50	67	17.50
6. โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราทำให้ท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมดำเนินการกับเทศบาลเมืองแม่จัน	286	74.90	96	25.10
7. โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราทำให้ท่านเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของเทศบาลเมืองแม่จัน	292	76.470	90	23.60
8. โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่จันสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	335	87.70	47	12.30
9. โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่จันทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างท่านกับเทศบาลเมืองแม่จัน	325	85.10	57	14.90
10. ท่านรับความรู้ในด้านการลดภาวะโลกร้อนจากเทศบาลเมืองแม่จัน	250	65.40	132	34.60

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. การที่ท่านร่วมมือลดภาวะโลกร้อนมีส่วนทำให้อากาศดีขึ้น	357	93.50	25	6.50
12. การที่ท่านร่วมมือลดภาวะโลกร้อนมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์งานของเทศบาลเมืองแม่โจ้	313	81.90	69	18.10
13. ท่านเห็นว่าโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่โจ้เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม	344	90.10	38	9.90
14. ท่านเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อนเนื่องจากขาดการติดต่อประสานความร่วมมือในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	297	77.70	85	22.30
15. ปัญหาภาวะโลกร้อนเกิดจากการบุกรุกพื้นที่ในป่า	338	88.50	44	11.50
16. การลดใช้พลาสติก โดยใช้ของที่สามารนำมารีไซเคิลได้ เช่น กระเป๋าสี หรือกระติกน้ำ ช่วยลดภาวะโลกร้อน	376	98.40	6	1.60
17. การทานผักผลไม้หลายๆ สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อน เพราะอุตสาหกรรมเกษตรไม่ปล่อยก๊าซมีเทนที่เป็นตัวเพิ่มความร้อนให้อากาศ	340	89.00	42	11.00
18. ใช้เศษผ้าเช็ดสิ่งสกปรกแทนกระดาษชำระสามารถที่จะช่วยลดภาวะโลกร้อนได้	359	94.00	23	6.00
19. ปลุกต้นไม้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มออกซิเจนให้อากาศ และยังดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดีสามารถที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้	370	96.90	12	3.10
20. อยู่อย่างพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ตามพระราชดำรัสของในหลวงสามารถที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้	370	96.90	12	3.10

ตาราง 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ ความเข้าใจของประชาชนจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ประเด็นด้านความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดตามมาจากภาวะโลกร้อน ในโครงการนี้จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครบ 20 ข้อ จำนวน 382 คน พบว่า ประชาชนที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.50 รองลงมาเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 27.50 และระดับความรู้ความเข้าใจ ในระดับน้อย ร้อยละ 0 หมายถึง ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เนื่องจากผลการศึกษาไม่พบผู้ที่ไม่มีความรู้ และไม่เข้าใจถึงโครงการนี้ สามารถวิเคราะห์ผลจากตารางได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทราบถึงความหมายของคำว่า “ภาวะโลกร้อน” ในความหมายที่ถูกต้อง ร้อยละ 97.90 เป็นค่าที่สูงเมื่อเทียบกับจำนวนกลุ่มที่ไม่ทราบถึงความหมายที่ถูกต้อง ร้อยละ 2.10 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างชัดเจน แต่ก็ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่าประชากรเข้าใจถึงหัวใจของโครงการอย่างแท้จริง เนื่องจาก การรับรู้หรือเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างมีผู้ที่ไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ถูกต้อง ร้อยละ 15.40 ซึ่งเพิ่มจำนวนผู้ที่ไม่เข้าใจในโครงการมากขึ้นเป็นเท่าตัว ทำให้กลุ่มประชากรที่ถึงแม้จะเข้าใจในความหมายของคำว่า “ภาวะโลกร้อน” แต่ก็ยังเข้าใจไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการลดโลกร้อนอย่างแท้จริงทำให้ผลการดำเนินงานอาจจะผิดพลาดได้ ในด้านการมีส่วนร่วมในโครงการนั้นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งจะมีส่วนร่วมในโครงการนี้ค่อนข้างสูง ถึงร้อยละ 97.10 โดยกลุ่มประชากรรับรู้ถึงข่าวสารที่ทางเทศบาลแม่โจ้ได้ให้ข้อมูลถึงโครงการลดภาวะโลกร้อนได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 82.40 โดยโอกาสที่กลุ่มตัวอย่างเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการร่วมกับเทศบาลนั้นอาจจะไม่สูงเท่า คิดเป็นร้อยละ 74.90 แต่ก็ใกล้เคียงกับผลที่เทศบาลได้พยายามให้ข้อมูลเพื่อประชาชนได้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ถึงการดำเนินโครงการ ร้อยละ 76.40 โดยเทศบาลเมืองแม่โจ้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาแก่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.70 ค่าร้อยละอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันกับการดำเนินงานของเทศบาลที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง แต่ การรับรู้ยังถูกต้องในด้านภาวะโลกร้อนจากเทศบาลเมืองแม่โจ้นั้นกลุ่มตัวอย่างยังเข้าใจไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 65.40 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานที่ทางเทศบาลได้พยายามกระจายข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการนี้ ผลคือกลุ่มตัวอย่างยังเข้าใจไม่ชัดเจนมากนัก ในด้านการมีส่วนร่วมในโครงการถึงการประชาสัมพันธ์ ประโยชน์ของการดำเนินงานโครงการที่มีผลต่อส่วนรวม ทำให้อากาศดีขึ้น นั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความเข้าใจที่ถูกต้องในอัตราร้อยละที่เกิน 70% ขึ้นไป และประชากรกลุ่มตัวอย่างยังทราบถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน อยู่ในเกณฑ์ที่เข้าใจอย่างถูกต้อง เกิน 85% สามารถสรุปได้ว่า ประชากร

กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจถึงโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ที่ทางเทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้ดำเนินการนั้น (ตาราง 4.4) อยู่ในระดับที่เข้าใจเป็นอย่างดี ถึง ร้อยละ 72.50 และที่เข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้างนั้น คิดเป็นร้อยละ 27.50 ทำให้ทราบว่าผลของการดำเนินงานที่ทางเทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้พยายามดำเนินการรณรงค์โครงการ ลดภาวะโลกร้อนด้วยมือเรานั้นมีทิศทางที่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากยิ่งขึ้น และได้พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผลของกลุ่มตัวอย่างสะท้อนให้เห็นถึงการตอบรับ ความรู้ ความเข้าใจในโครงการ ที่ต้องพยายามให้ประชาชนเข้าใจอย่างแท้จริง และช่วยกันแก้ไขให้สำเร็จต่อไปได้

ตาราง 4.4 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและ โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (ต่ำกว่าร้อยละ 60)	0	0
ปานกลาง (ร้อยละ 61-75)	105	27.50
ดี (มากกว่า ร้อยละ 75)	277	72.50
รวม	382	100

4.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องประกอบไปด้วยขั้นตอนต่างๆ โดยประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนจึงจะเรียกว่ามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งขั้นตอนที่ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมต้องประกอบไปด้วยการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการคิดค้นปัญหาและสาเหตุที่เป็นอยู่ว่ามีอะไรเดือดร้อนบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไร การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการ นับตั้งแต่วิเคราะห์หาสาเหตุ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา พิจารณาทางเลือกและแนวทางการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่วางไว้ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ความสำเร็จหรือความล้มเหลวเป็นระยะๆ แล้วดำเนินการแก้ไข (เจมส์ คีร์ ปิ่นทอง, 2526) ดังนั้นในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ได้ 4 ส่วนด้วยกัน คือ 1) การมีส่วนร่วมด้านการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ 2) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล

4.4.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง 382 คน ในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย ตามลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ย 2.47 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมพบว่าในการริเริ่มโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราท่านประสงค์ที่จะร่วมทำกิจกรรมในโครงการของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.99 กิจกรรมที่ประชากรมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและสาเหตุรองลงไป คือ การเข้าร่วมประชุมพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน การเข้าร่วมปรึกษาหารือค้นหาสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อนและดำเนินโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา และการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องกิจกรรมต่างๆ ของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ตาราง 4.5)

จากข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรม โครงการฯ ขาดการแนะนำโครงการ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการและแผนการที่มีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการกระจายข้อมูล โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ อาทิ เช่น แผ่นพับ บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์โครงการ เอกสารประกอบการประชุม โดยทางโครงการได้ใช้วิธีการฝากผ่านผู้นำชุมชน จัดวางที่ศูนย์รับข้อมูลข่าวสารประจำท้องถิ่น และรายการวิทยุ/หอกระจายข่าวประจำพื้นที่ และขาดทักษะกระบวนการชักนำประชาชน เข้าสู่กระบวนการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ จึงทำให้ประชาชนขาดการแสดงบทบาทในด้านการคิดค้นปัญหาและสาเหตุซึ่งถือเป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญที่จะนำไปสู่ขั้นตอนอื่น การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ซึ่งเป็นขั้นตอนเริ่มแรกที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าประชาชนยังไม่สามารถเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเอง กิจกรรมต่างๆ ที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น และสิ่งหนึ่งที่แน่นอนที่สุด คือ ชาวชนบทเป็นผู้อยู่กับปัญหาและรู้จักปัญหาของตนเองดีที่สุดแต่มนุษย์ย่อมจะยังมองปัญหาของตนไม่ชัดเจนจนกว่าจะมีเพื่อนมาช่วย

ให้ตนวิเคราะห์ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาของตนได้เด่นชัดยิ่งขึ้น ในส่วนของเจ้าหน้าที่/ภาคีความร่วมมือทุกหน่วยงานจะมีหน้าที่เสมือนเป็นกระจกเงาที่สะท้อนภาพให้ชุมชนได้เห็นภาพของปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาด้วยตนเอง (เจมส์ค็อกซ์ ปิ่นทอง, 2527)

2. การมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย ขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการ

ในการเข้าร่วมของกลุ่มตัวอย่างด้านการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการอยู่ในระดับน้อย คือ 2.39 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมพบว่ากิจกรรมเข้าร่วมวางแผนรณรงค์ส่งเสริมให้กิจกรรมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราได้ดำเนินและคงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน เป็นกิจกรรมที่มีการเข้าร่วมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.80 และกิจกรรมการเข้าร่วมกำกับดูแลกิจกรรม ในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.71 ส่วนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ กิจกรรมเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนสำหรับโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา และกิจกรรมเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา (ตาราง 4.5)

จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนอยู่ในระดับน้อยในการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ เนื่องจากในการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ ยังคงต้องยึดแผนงานของเทศบาลเมืองแม่โจ้เป็นหลัก อีกทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหาภายในชุมชน จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่น ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องส่งผลให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ขาดโอกาสเข้ามามีส่วนรับรู้ รับทราบ การดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรท้องถิ่นน้อย แม้จะไม่ทั้งหมดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ก็ไม่ได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

การวางแผนดำเนินการเป็นขั้นตอนที่ขาดไม่ได้ เพราะถ้าหากเจ้าหน้าที่ที่ต้องการ แต่ผลงานการพัฒนาวัตถุให้เสร็จสิ้นโดยฉับไวก็จะดำเนินการวางแผนงานด้วยตนเอง ผลที่ตามมาก็คือต่อไปเมื่อขาดเจ้าหน้าที่ ประชาชนก็ไม่สามารถจะดำเนินการวางแผนงานได้ด้วยตนเอง อาจจะมี ความยากลำบากที่ผลักดันให้เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนของประชาชนในการวางแผน เพราะประชาชนอาจจะมีการศึกษาน้อย แต่ถ้าไม่让他เข้าร่วมในขั้นตอนนี้ โอกาสที่ประชาชนจะได้รับการศึกษา และพัฒนาตนเอง ในการวางแผนดำเนินงานก็จะหมดไป เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่

จะต้องทำให้ให้ได้ว่า การศึกษาใดก็ตามต้องเริ่มจากความยาก ง่าย เร็ว ช้า จากระดับของผู้ที่จะรับการศึกษามาก่อน ไม่ใช่จากระดับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่

การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชน มีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคต ของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและทบวงมหาวิทยาลัย, 2546)

นอกจากนั้นการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามโครงการหรือไม่ นั้นยังเกี่ยวกับความตระหนักของประชาชนเอง โดยความตระหนักนั้นประชาชน มีการประจักษ์ รู้ชัดเจน เมื่อนำมาใช้กับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมซึ่งมองในเรื่องการรู้จริง ความซาบซึ้ง การเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องที่สนใจมีความคิดว่าอะไรผิดอะไรถูก อะไรเป็นผลดี อะไรเป็นผลเสีย การมีความรักหวงแหนในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม การมีความวิตก มีความห่วงใยในเรื่องผลกระทบ ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและสังคม การได้กระทำจริง ปฏิบัติจริงในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ (มนัส สุวรรณ, 2539)ซึ่งความตระหนักนี้จะส่งผลโดยตรงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ

3. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอ สันทราย ขั้นตอนการตัดสินใจ

ผลการศึกษาปรากฏว่าภาพรวมของการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจของกลุ่ม ตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.41 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติตามกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามีส่วนร่วมสูงสุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.60 รองลงมาคือ ร่วมตัดสินใจกำหนดรายละเอียดกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา กิจกรรมร่วมตัดสินใจและจัดทำแผนงาน โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา และกิจกรรมร่วมตัดสินใจพิจารณาความเหมาะสมรายละเอียดของกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ตามลำดับ (ตาราง 4.5 ต่อ)

การที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวน้อย เป็นเพราะในการตัดสินใจในแต่ละกิจกรรมเป็นการตัดสินใจจากทางเทศบาลเมืองแม่โจ้เป็นหลักจึงส่งผลกระทบต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน อีกทั้งสืบเนื่องจากลักษณะการสื่อสารและช่องทางการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการและประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ไม่เหมาะสม ลักษณะทั่วไปของสื่อที่หรือช่องทางการสื่อสารไม่เหมาะสมจะเกิดจาก การมีข้อมูลหรือการมีคำสั่งที่ถ่ายทอดไม่ชัดเจนเป็นผลให้ผู้รับฟังข้อมูลหรือได้รับคำสั่งขาดความเข้าใจหรือไม่เข้าใจทำให้นำไปสู่การปฏิบัติได้ไม่ดี

การรับข่าวสารหรือข้อมูลเอกสารต้องมีการตีความ เพราะบ้างครั้งตัวเอกสารที่มีการตั้งการขัดกันเอง ทำให้การปฏิบัติเป็นข้อโต้แย้งและถกเถียง หรือมีผู้ปฏิบัติที่มีปฏิกริยาขัดแย้งขึ้นการปฏิบัติ ไม่สามารถนำไปสู่การตัดสินใจได้ดีทำให้ความร่วมมือลดลงหรือขาดหายไป ผลคือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ลดบทบาทความร่วมมือของประชาชน และส่งผลกระทบต่อทิศทางการสื่อสารของหน่วยงานเทศบาลเมืองแม่โจ้ ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ ซึ่งจะมีการสื่อสารต่อกันได้ทั้งในแนวนอนลงล่าง จากล่างขึ้นบนหรือในแนวระดับเดียวกัน การสื่อสารแต่ละแนวย่อมส่งผลกระทบต่อ การตั้งการ การตัดสินใจและระดับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้เสีย โดย แบ่งเป็น 3 กรณีแล้วแต่กิจกรรมว่าตนอยู่ในขั้นตอนใดต่อไปนี้ 1) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ 2) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ 3) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2546)

หากกลุ่มบุคคลของแต่ละแนวมีแนวคิดแตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อการเข้ามามีส่วนร่วม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ระบบราชการมุ่งประสงค์ให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการดำเนินงานทางการบริหารหรือการดำเนินกิจการของรัฐเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของตนเอง (ประชาชน) การมีส่วนร่วมทางตรง จะเห็นได้จากการที่ประชาชนสามารถตัดสินใจทางเลือกเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ (วันชัย โกลละสุด, 2549)

4. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้
อำเภอสันทราย ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

ในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในขั้นตอนการติดตามและประเมินผล สามารถบอกได้ว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร ดังนั้นในการประเมินผลควรที่จะต้องมีการมีทั้งประชาชนในชุมชนนั่นเอง และคนนอกชุมชนช่วยกันพิจารณาว่า กิจกรรมที่กระทำลงไปนั้นเกิดผลดีหรือไม่ดีอย่างไร ซึ่งจะทำให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมนั้นร่วมกัน

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 เมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมแล้วพบว่า กิจกรรมการประเมินผลโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามีประโยชน์ต่อท่านและชุมชนระดับใด กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ กิจกรรมประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราและติดตามผลว่าประชาชนให้ความสนใจเพิ่มหรือลดลง กิจกรรมต้องการเข้าร่วมติดตามประเมินผลในระดับใด และกิจกรรมประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ตามลำดับ (ตาราง 4.5 ต่อ)

การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการเป็นการประเมินว่าการที่ประชาชนเข้าร่วมโครงการ ได้ดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด การประเมินอาจประเมินแบบย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะๆ หรืออาจประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด การที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมขั้นตอนการติดตามประเมินผลในระดับปานกลาง แสดงถึงการเข้าร่วมควบคุมติดตามประเมินผล เกี่ยวกับโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา สูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมด้านการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ กิจกรรมด้านการวางแผนและดำเนินการ และกิจกรรมด้านการตัดสินใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการติดตามประเมินผล เพื่อให้โครงการดังกล่าวมีความต่อเนื่อง มีความเป็นไปได้มากและทำให้มีการพัฒนาโครงการลดโลกร้อนมีความยั่งยืน

ดังนั้น จากผลการศึกษาจึงสะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ในการจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงานต่างๆ และมีส่วนร่วมวางแผนตัดสินใจในการทำกิจกรรม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แต่มิได้มีการแสดงความคิดเห็นและแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราที่ทำอยู่ รวมถึงมีการสอบถามความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่ทำกับหน่วยงาน องค์กรอื่นๆ น้อยมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากประชาชนส่วนใหญ่จะต้องประกอบอาชีพ ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวจึงไม่มีเวลาในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกมากนัก นอกจากบุคคล หน่วยงานในองค์กรเดียวกันเท่านั้น

ตาราง 4.5 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย

ข้อ	ด้านการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ท่านได้เข้าร่วมประชุมพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน	2.5	1.163	น้อย
2	ท่านได้เข้าร่วมปรึกษาหารือค้นหาสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน และดำเนินโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราของเทศบาลเมืองแม่โจ้	2.45	1.153	น้อย
3	ท่านเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องกิจกรรมต่างๆของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.45	1.040	น้อย
4	ในการริเริ่มโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ท่านประสงค์ที่จะร่วมทำกิจกรรมโครงการระดับใด	2.99	1.293	ปานกลาง
รวม		2.47	1.202	น้อย
ข้อ	ด้านการวางแผนและดำเนินการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
5	ท่านเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนสำหรับโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.35	0.998	น้อย
6	ท่านเข้าร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.24	0.930	น้อย
7	โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ท่านต้องการเข้าร่วมกำกับดูแลกิจกรรม โครงการในระดับใด	2.71	1.120	ปานกลาง
8	ท่านเข้าร่วมวางแผนรณรงค์ส่งเสริมให้กิจกรรมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราได้ดำเนินและคงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน	2.80	1.235	ปานกลาง
รวม		2.39	1.153	น้อย

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
9	ท่านได้ร่วมตัดสินใจและจัดทำแผนงาน โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.50	1.103	น้อย
10	ท่านได้ร่วมตัดสินใจกำหนดรายละเอียดกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.55	1.007	น้อย
11	ท่านได้ร่วมตัดสินใจพิจารณาความเหมาะสมรายละเอียด ของกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.47	1.026	น้อย
12	ท่านได้ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติตามกิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	2.60	1.179	น้อย
รวม		2.41	1.130	น้อย
ข้อ	ด้านการติดตามประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
13	โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราท่านต้องการเข้าร่วมติดตามประเมินผลในระดับใด	2.70	1.197	ปานกลาง
14	ท่านได้เข้าร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราและติดตามผลว่าประชาชนให้ความสนใจเพิ่มหรือลดลง	2.80	1.185	ปานกลาง
15	ท่านได้เข้าร่วมประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของ โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว	2.62	1.065	ปานกลาง
16	จากการประเมินผลท่านคิดว่ากิจกรรม โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามีประโยชน์ต่อท่านและชุมชนระดับใด	3.18	1.536	มาก
รวม		2.79	1.340	ปานกลาง

ตาราง 4.6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของขั้นตอนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย

ข้อ	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ด้านการคิดค้นปัญหาและสาเหตุ	2.47	1.202	น้อย
2	ด้านการตัดสินใจ	2.41	1.130	น้อย
3	ด้านการวางแผนและดำเนินการ	2.39	1.153	น้อย
4	ด้านการติดตามและประเมินผล	2.79	1.347	ปานกลาง
รวม		2.41	1.169	น้อย

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนดังแสดงในตาราง 4.6 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย ในด้านการคิดค้นปัญหา สาเหตุ การตัดสินใจ การวางแผน และดำเนินการเข้าร่วมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แต่มีประชาชนส่วนร่วมปานกลาง ในด้านการติดตามและประเมินผลของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา สะท้อนได้ว่า ในการทำงานที่จะดำเนินโครงการเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น ยังมีอุปสรรคในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ช่วงเวลาที่จะมีส่วนร่วมดำเนินการในด้านคิดปัญหา สาเหตุ ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินการนั้นยากที่จะมีช่วงเวลาที่ตรงกันได้ แต่ถ้าทางเทศบาลเข้าถึงประชาชนและรวบรวมข้อมูลในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยไม่ต้องมาพร้อมเพรียงกัน ก็จะสามารถทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ ได้อย่างแท้จริง

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุชาดา จักรพิสูทธิ์ (ออนไลน์, 2547) ถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน ควรเปิดให้สังคม องค์กรต่างๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักดำเนินการตามสิทธิหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น อีกทั้งส่งเสริม ชักนำสนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ ซึ่ง พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์, (2517) อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีขึ้น โดยตลอด ตั้งแต่ขั้นการวางแผนโครงการ การเสียสละกำลัง แรงงานวัสดุ กำลังเงินหรือทรัพยากรใดๆ ที่มีอยู่ในชุมชน โดย ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, (2526) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

พัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้นั้นผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า “มนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน” ขณะเดียวกันต้องยอมรับความจริงที่ว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง

ดังนั้นเพื่อให้โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราสามารถดำเนินการให้บรรลุผลตามเป้าหมายทางเทศบาลเมืองแม่โจ้ จึงต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการนี้ได้อย่างแท้จริง โดยการรณรงค์พยายามเข้าถึงประชาชนคนในพื้นที่ให้มากที่สุดและให้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิด อีกทั้งให้ข้อมูล และความรู้ อย่างต่อเนื่องกับประชาชนในทุกๆ ด้าน เพื่อประชาชนจะได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการดำเนินโครงการอย่างถูกต้องและตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ประชาชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกัน จนสามารถทำให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยวิธีการที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การตั้งปัญหา ศึกษา วางแผน ดำเนินงานและติดตามผล เกิดเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ต่อไปในอนาคตได้

4.5 การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

การทดสอบสมมติฐานถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีศึกษา T-test หรือ One-way ANOVA เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และอาชีพ มีผลต่อการระดับมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา กำหนดให้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หมายถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อค่า T- test ที่ได้มีค่าต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ตัวแปรที่ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และอาชีพ มีความสัมพันธ์ที่ไม่แตกต่างกับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แต่ถ้า T- test ที่ได้มีค่าสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายถึง ตัวแปรที่ทดสอบความสัมพันธ์มีความแตกต่างกับการมีส่วนร่วมในโครงการนี้ และวิธีการศึกษา Chi-square เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา กำหนดให้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หมายถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อค่า Chi-square ที่ได้มีค่าต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

สถิติที่ใช้ทดสอบคือ ทดสอบที (T-test) ชนิดตัวอย่างคู่อันดับ (paired) เพื่อใช้ทดสอบปัจจัยส่วนบุคคลเทียบกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยแยกปัจจัยออกทีละปัจจัยทดสอบค่าเฉลี่ย แล้วถึงจะนำไปทดสอบความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการลดภาวะโลกร้อนด้วยมือเรา

One-way ANOVA ตัวแปร X = เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่มหรือมากกว่า 2 กลุ่ม Y = เชิงปริมาณ

สมมุติฐานทางวิจัยคือ ตัวแปร X มีค่าแตกต่างกัน จะส่งผลโดยเฉลี่ยต่อตัวแปร Y ต่างกัน เช่น “เพศต่างกันมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนแตกต่างกัน” เป็นต้น

สมมุติฐานทางสถิติ $H_1: \mu_i \neq \mu_j$ อย่างน้อยหนึ่งคู่

สถิติทดสอบคือ ทดสอบที (T- test) หรือ One-way ANOVA ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนจะแสดงผลของระดับนัยสำคัญ หมายความว่าเราจะปฏิเสธ H_0 (H_0 : ค่าเฉลี่ยทุกกลุ่มไม่แตกต่างกัน) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลว่ามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหรือไม่ ดังตารางผลการศึกษาต่อไปนี้

ตาราง 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	143	2.43	1.13
หญิง	239	2.41	1.19
รวม	382	2.41	1.16

จากตาราง 4.7 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างประชากรพบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือ 2.43 ส่วนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมในโครงการ 2.41 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเพศหญิง แต่ไม่สามารถตอบได้ว่ามีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันหรือไม่ในการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จึงต้องศึกษาในลำดับต่อไป โดยวิเคราะห์ค่า T-test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิงมีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราหรือไม่ดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 แสดงผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย T- test ทดสอบความสัมพัทธ์ระหว่างความแตกต่างเพศชายกับเพศหญิง ต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

	F	Sig.	t	df	Mean Difference
Equal variances assumed	1.233	0.849	0.190	380	0.023
Equal variances not assumed			0.192	310.318	0.023

การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรานั้น ผลจากตารางที่ 4.8 พบว่าค่า T- test ที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความแตกต่างระหว่างเพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เนื่องจากปัจจุบันสังคมได้เปิดกว้างพร้อมทั้งยอมรับความสามารถของเพศหญิงมากขึ้น ดังนั้นเพศจึงไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ตาราง 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลด โลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
น้อยกว่า 20 ปี	52	2.55	1.22
20-29 ปี	80	2.65	1.15
30-39 ปี	60	2.48	1.21
40-49 ปี	125	2.34	1.14
มากกว่า 50 ปี	65	2.10	1.09
รวม	382	2.41	1.16

ผลจากตาราง 4.9 พบว่าค่าเฉลี่ยของช่วงอายุที่มีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากที่สุดคือ ช่วงอายุ 20-29 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.65 รองลงมาคือ ช่วงอายุ น้อยกว่า 20 ปี ค่าเฉลี่ย 2.55 และช่วงอายุ 30-39 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.48 ตามลำดับ ในช่วงอายุดังกล่าว เป็นกลุ่มของวัยรุ่น และ วัยกำลังทำงาน สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของการเข้าโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ว่าในช่วงของอายุที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นจัดอยู่ในกลุ่มคนที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 39 ปี จะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มี

ส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามาก แต่ไม่สามารถอธิบายถึงความแตกต่างของช่วงอายุที่ต่างกันจะมีผลที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการนี้ พิจารณา ตารางที่ 4.10

ตาราง 4.10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของอายุต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.520	4	3.130	2.321	0.05
ภายในกลุ่ม	508.464	377	1.349		
รวม	520.984	381			

ผลจากตาราง 4.10 ค่าความแปรปรวนทางเดียวที่ทดสอบระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าความแตกต่างระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างประชากรศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เนื่องจากช่วงอายุที่แตกต่างกัน เมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกันในการเข้าร่วมประชุม เพื่อปรึกษาถึงแนวทาง ปัญหา การดำเนินงาน หรือร่วมรับฟังปัญหา โดยอาจร่วมสนับสนุนการตัดสินใจในขณะการประชุม ร่วมลงมติในที่ประชุม หรือเพื่อการสนับสนุนการตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุม การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างนั้น ช่วงอายุ ที่แตกต่างระหว่างวัยนั้นจะมีแนวคิดที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสมรรถนะของร่างกาย รวมทั้งเวลาว่างที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้ส่งผลต่อการวิเคราะห์ถึงปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านช่วงอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากยิ่งขึ้น ด้วยภาระหน้าที่ สถานภาพ เวลา ทำให้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่สามารถเข้าร่วมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จึงเป็นกลุ่มที่มีเวลาว่างพอที่จะสามารถเข้าร่วมในกิจกรรม และคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและคนในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ในกลุ่มวัยรุ่น วัยทำงาน จะมีช่วงเวลาที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้มากกว่า ด้วยวัยและยังสามารถเข้าถึงสื่อที่ส่งผ่านมายังช่องทางต่างๆ ที่ง่ายต่อการรับรู้ข่าวสารถึงสถานะปัญหาที่เกิดขึ้น มีการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยยิ่งขึ้น และง่ายต่อการเข้าถึงเมื่อเทียบกลับกลุ่มวัยกลางคน และวัยชรา ที่ยากต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารใหม่ ที่เกิดจากช่องทางเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราได้

ตาราง 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษา	76	2.09	1.14
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	102	2.52	1.16
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	47	2.46	1.13
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	153	2.49	1.18
สูงกว่าปริญญาตรี	4	2.50	1.00
รวม	382	2.41	1.16

ผลจากตาราง 4.11 พบว่าค่าเฉลี่ยของ ความแตกต่างระดับการศึกษาในกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรานั้น เป็นกลุ่มที่จบระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ย 2.52 เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีความรู้ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.50 ถัดไปเป็นกลุ่มที่มีความรู้ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ย 2.49 ซึ่งมีค่าที่ใกล้เคียงกันมาก ทำให้เราต้องทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของระดับการศึกษาที่แตกต่างว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ดังตาราง 4.12

ตาราง 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับการศึกษาต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	10.280	4	2.570	1.897	0.11
ภายในกลุ่ม	510.704	377	1.355		
รวม	520.984	381			

จากการใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน One-way Anova ตามตาราง 4.12 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามระดับการศึกษาของกลุ่มประชากรที่ต่างกัน ไม่มีค่าความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม เพราะ ค่าที่ศึกษาได้ มีค่าระดับนัยสำคัญเกิน 0.05 จึงต้องปฏิเสธถึงช่วงอายุที่ต่างกัน ก็ไม่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ตาราง 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ผู้นำชุมชน	16	2.37	0.80
อสม.(อาสาสมัครสาธารณสุข)	4	1.50	1.00
แม่บ้าน	34	2.05	1.22
เยาวชน	72	2.47	1.16
ประชาชนทั่วไป	256	2.46	1.17
รวม	382	2.41	1.16

การศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกันกับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จากตารางที่ 4.13 กลุ่มตัวอย่างมีเยาวชน มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากที่สุด เฉลี่ย 2.47 และตำแหน่งหน้าที่ อสม.(อาสาสมัครสาธารณสุข) มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราน้อยสุด เฉลี่ย 1.50

ตาราง 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตำแหน่งหน้าที่ต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.657	4	2.164	1.593	0.17
ภายในกลุ่ม	512.327	377	1.359		
รวม	520.984	381			

ผลสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากตาราง 4.14 พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จากการศึกษาประชาชนต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา พิจารณานตามกลุ่มสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่ พบว่าประชาชนทั้งที่เป็นผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข แม่บ้าน เยาวชน และประชาชนทั่วไป ล้วนแล้วแต่มีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ตาราง 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ข้าราชการ	24	2.54	1.25
พนักงานบริษัท/พนักงาน โรงงาน/รับจ้างทั่วไป	60	2.78	0.90
เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	95	2.25	1.08
เกษตรกร	18	2.44	1.19
นักเรียน/นักศึกษา	103	2.56	1.23
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	50	2.00	1.35
อื่นๆ	32	2.31	1.06
รวม	382	2.41	1.16

การศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่ต่างกับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จากตาราง 4.15 กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพพนักงานบริษัท/พนักงานโรงงาน/รับจ้างทั่วไป มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากที่สุด เฉลี่ย 2.78 และอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราน้อยที่สุด เฉลี่ย 2.00

ตาราง 4.16 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของอาชีพต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	22.247	6	3.708	2.788	0.01
ภายในกลุ่ม	498.738	375	1.330		
รวม	520.984	381			

ผลสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากตาราง 4.16 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ความสัมพันธ์ของอาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราแตกต่างกัน เนื่องจากค่าทางสถิติมีค่า ต่ำกว่า 0.05 ทำให้การทดสอบความสัมพันธ์ในอาชีพที่ต่างกัน เป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือ

เรา พื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ เนื่องจากประชาชนมีความจำเป็นที่ต้องทำมาหาเลี้ยงครอบครัว หรือแม้แต่เด็กเรียนนักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้เนื่องจากติดเรื่องการศึกษา

ตาราง 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามการรับรู้ข่าวสาร

การรับรู้ข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เอกสารแผ่นปลิวของราชการ	76	2.26	1.12
โทรทัศน์	93	2.48	1.20
หนังสือพิมพ์	90	2.47	1.19
วิทยุ/หอกระจายข่าว	81	2.37	1.18
อื่นๆ อินเทอร์เน็ต	42	2.52	1.10
รวม	382	2.41	1.16

การศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันกับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จากตาราง 4.17 กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากที่สุด เฉลี่ย 2.48 และการรับรู้ข่าวสารผ่านทางเอกสารแผ่นปลิวของราชการ มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราน้อยที่สุด เฉลี่ย 2.26

ตาราง 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการรับรู้ข่าวสารต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.201	4	0.800	0.583	0.67
ภายในกลุ่ม	517.783	377	1.373		
รวม	520.984	381			

ผลสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากตาราง 4.18 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา หมายความว่าประเภทของสื่อ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อน

ด้วยมือเราของประชาชน ไม่ว่าจะประชาชนจะรับสารสนเทศจากสื่อประเภทใดก็ตาม ไม่ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

ตาราง 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จำแนกตามการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรม

การเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ทุกครั้ง	13	2.84	1.14
บางครั้ง	191	2.46	1.19
ไม่เคย	178	2.34	1.14
รวม	382	2.41	1.16

การศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมที่ต่างกันกับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จากตาราง 4.19 กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมทุกครั้งมีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรามากที่สุด เฉลี่ย 2.84 และไม่เคยเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรม มีคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราน้อยที่สุด เฉลี่ย 2.34

ตาราง 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.741	2	1.870	1.371	0.25
ภายในกลุ่ม	517.243	379	1.365		
รวม	520.984	381			

ผลสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากตาราง 4.20 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมที่ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราแตกต่างกัน จำแนกตามการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมของกลุ่มประชากรที่ต่างกัน ไม่มีค่าความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม เนื่องจากค่าทางสถิติมีค่า สูงกว่า 0.05 จึงต้องปฏิเสธถึงการเข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่โจ้ที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ตาราง 4.21 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ระดับความรู้	ระดับการมีส่วนร่วม					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ปานกลาง	30	36	19	14	6	105
	31.6	35.2	20.3	13.2	4.7	105.0
มาก	85	92	55	34	11	277
	83.4	92.8	53.7	34.8	12.3	277.0
รวม	115	128	74	48	17	382

Chi-Square = 77.445 Df = 1 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราน้อย และเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราในระดับมาก และจากการทดสอบไคสแควร์ พบว่า ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิจัย พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราอยู่ในระดับมาก แต่มีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราในระดับน้อย เนื่องจากประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญที่จะต้องนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้นำไปใช้หรือร่วมกันปฏิบัติ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อมีส่วนร่วมของโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา เพราะ อายุ การศึกษาและอาชีพ ที่แตกต่างกัน ทำให้พื้นฐานความคิด การสร้างประเด็นปัญหา การแก้ไข ดำเนินการ เกิดความคิดที่ไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างชัดเจน แต่ก็สามารถนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา การวางแผน การปรับปรุง ให้การดำเนินโครงการบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

อย่างไรก็ตามข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่มีความผูกโยงกับกลไกต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมและไม่สามารถอธิบายได้ทั้งหมด แต่ต้องใช้ปัจจัยรวม และแยกเฉพาะ เพื่อเจาะจงในการทดสอบผลที่เกิดขึ้นมาว่ามีความสัมพันธ์ หรือไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ต่อไปในอนาคตได้

4.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ด้านปัญหาอุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ พบดังนี้

1. การดำเนินกิจกรรม โครงการของเทศบาลฯ พบว่า ขาดความร่วมมือจากประชาชนอย่างแท้จริง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความตระหนักรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากภาวะโลกร้อน เนื่องจากองค์กรโดยผู้ที่รับผิดชอบทำการประชาสัมพันธ์และติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชน ตัวแทนกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ไม่ต่อเนื่อง ไม่ครอบคลุมพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลมีความรู้ในระดับดี แต่ไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดภาวะโลกร้อน โดยประชาชนเข้าใจว่าปัญหาดังกล่าวไกลตัว เป็นหน้าที่ขององค์กรภาครัฐ หรือองค์กรท้องถิ่น จึงไม่อุทิศเวลา เข้าร่วมกิจกรรมโครงการลดภาวะโลกร้อนด้วยมือเราอย่างต่อเนื่อง

2. การมีส่วนร่วมได้เสียของประชาชนในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในกระบวนการโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ประชาชนทั้งหมดภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ โดยสาเหตุที่ทำให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเราไม่ทั้งหมดของชุมชนนั้น มาจากประชาชนทุกคนไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น ดังนั้นหากจะให้ประชาชนทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แยกแยะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรอย่างชัดเจน โดยให้มีความเชื่อมโยงกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรจำแนกออกเป็น 2 ระดับ คือ 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการรับประโยชน์หรือผลกระทบต่อการจัดการทรัพยากรโดยตรงในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่อก็คือชาวบ้าน ผู้นำชุมชนและผู้ใช้ทรัพยากรในพื้นที่ 2) ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อม หมายถึง ผู้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรของคนในพื้นที่กลุ่มเหล่านี้อาจหมายรวมถึงกลุ่มที่เป็นผู้รับซื้อผลผลิต สินค้าและบริการที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่นั้นก็ได้ (กิตติชัย รัตนะ, 2549)

นอกจากนี้ในด้านของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ พบว่าประชาชนต้องการให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ มีการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนอย่างจริงจังจากหน่วยงานภาครัฐ ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในด้านลดภาวะโลกร้อนภายในชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมาการทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในด้านลดภาวะโลกร้อนจะทำเฉพาะวันสำคัญหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น ไม่มีความต่อเนื่องของโครงการ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ควรพบปะประชาชนในการทำกิจกรรมร่วมกัน พร้อมทั้งให้ความรู้จัดการอบรมแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้ทุกคนจะได้ตระหนักและให้ความ

ร่วมมืออย่างเต็มที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการติดตามผลลัพธ์ที่ได้ตลอดไปไม่ใช่เฉพาะช่วง
แสดงผลงานของหน่วยงานเท่านั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved